

S P A N J E.

MADRID den 28 October.

Officel Artikel.

De Koning, onze meester, heeft, in dagteekening van den 25 October, het volgend koninklijk decreet doen uitvaardigen:

„Door een bewijs mijner koninklijke zachtmoedigheid, den gelukkigen dag willende kenmerken, waarop ik, ten einde den vrede en de rust in mijne staten te herstellen, den Spanjaarden, in mijne zeer waarde en zeer beminde gemein, de Koningin, eene derde moeder schenk, en het geluk, dat deze dag mij voorbereidt, niet volledig kunpende genieten, zonder, zoo veel de wetten en de toestand des koninkrijks veroorloven, het lot te hebben verzacht oer ongelukkigen, welke al nog onder het gewicht hunner misdaden gekromd gaan, zoo heb ik besloten, om een algemeen pardon toe te staan aan alle zoodanige misdadigers, als daar voor geschikt zijn, zoo op het schier eiland als in alle de omliggende eilanden, en welke deze genade kunnen deelachtig worden, zonder dat daar uit radeel voor een derde of voor de publieke wraak voorvloeg; ik gelast tevens aan mijne raden van oorlog en van de Indien, om onverwijld de grenzen ter mijn kennis te brengen, binnen welke dit genade bewijs zich zal kunnen uitspreken tot misdadige militairen, en tot de zoodanige, welke, in onze overzeesche bezittingen, den leidraad der rede hebben verlaten, mij daarenboven voor behoudende, om aan mijne goedheid zoodanige uitbreiding te geven, als mijne goedheid en mijne brandende begeerte, om alle mijne bemide onderdanen rondom mijnen troon vereenigd te zien, yordert.

Dien ten gevolge heb ik besloten:

1°. Dit pardon zal zich uitrekken tot alle de gevangenen, welke zich in de gevangnissen van Madrid en die der overige gedeelten des koninkrijks bevinden, en geene misdaden van een goddelijke of menscheelike majesteit, van hoog verraad, moord aan geestelijken, valsch munten, brandstichting, godastering, sodomie, diefstal, omkoopning van getuigen, en malversatie met 's lands penningen, begaan hebben; ook zijn van dit pardon uitgezonderd zoodanige vagebonden, als bestemd zijn, om naar het leger en naar de bedelaarsgestichten te worden overgebracht. 2°. dit pardon zal zich insgelijks uitrekken tot alle voortvlugtige of afwezige misdadigers en rebellen, die, binnen zes maanden, zoo zij zich in Spanje, en binnen een jaar, zoo zij zich buiten het koninkrijk bevinden, voor eenige rechterlijke magt zullen verschijnen, ten einde deze daaryan berigt geven aan het tribunaal, tot hetwelk de zaak behoort, op dat hetzelfde verklare, dat zij raite hebben bekomen. 3°. In deze ordonnantie zijn alleen begrepen zoodanige misdaden, de boven opgenoemde uitgezonderd, als geplégt zijn vóór de afkondiging dezer en geenszins daarna. 4°. De veroordeelden tot de presidien en tot de tuihuizen, welke zich der waarts op weg bevinden, zijn in dit pardon begrepen. 5°. Wanneer een derde persoon in de misdaad betrokken, dat is door dezelfde begedigd is, zal het pardon niet van kracht zijn, ten ware deze persoon daarin toetremme.

F R A N K R I J K.

PARIS den 6 November. In het departement van de Cher is een nieuw lid voor de Kamer der Gedeputeerden verkozen. De keuze is gevallen op den heer Devaux, een kandidaat der Anti liberalen, hij heeft 256 stemmen bekomen, de kandidaat der Anti liberalen had 136 en de kandidaat van 't Ministerie 114 stemmen.

Men wacht de beide voormalige Ministers, de Hertog van Richelieu en den heer Lainé, eerlang weder in Parijs. Men meent uit Madrid, dat Z. M. de Koning, bij gelegenheid van zijn huwelik, aan een aantal hooge ambtenaren gunstbewijzen van verschillenden aard heeft verleend. Het blijft met de ziekte te Kadix op dezelfde hoogte. Den 18 was het aantal zieken ruim 12300; doch sedert eenige dagen was het aantal dooden als toen bereeden 100. In Seville waren ook eenige huizen gelegen buiten het kwartier, waartoe de ziekte zich bepaald had, aangestoken geworden, het welk aan den Kapitein Generaal van Estremadura aanleiding had gegeven, om nog meerdere maatregelen van voorzorg op de grenzen zijner provincie te nemen.

In Weenen is het gerucht, als of de Oostenrijksche Ambassadeur te Parijs, in eene nota, aan de fransche regering, dezelve zoude hebben aangemaand, om de besluiten van de duitsche Bonds vergadering in Frankrijk natevolgen, op eene halve officiele wijze tegengesproken.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE den 8 November. Z. Exc. de hertog de Richelieu, pair van Frankrijk, enz., is in deze residentie aangekomen.

— Eergisteren nacht heeft men te Scheveningen, bij onderscheidene lieden, regenwater in zuivere kuipen opgevangen, hetwelk, wanneer men het in een glas giet, eene bleeke roode kleur heeft; de smaak is als van verroest ijzer met zwavel vermengd; sommige op de straat of plaatsen liggende plassen water hadden mede eene roode kleur.

's GRAVENHAGE den 10 November. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden, hebben de leden *Lietmans, Goghens* en de *Baron de la Motte Baraffe*, (zijnde de laatste op nieuw dit jaar ingekozen,) zitting genomen, na dat hunne geloofs-brieven door eene commissie zijn onderzocht geworden.

Na dat een ingekomen rekwest, houdende bedenkingen, tegen de belasting op de Potasch, in handen der commissie tot de petitien is gesteld, heeft de centrale sectie rapport uitgebragt op de concept-wet, houdende verlenging van den termijn tot de inlevering van de prentsen van de schuldenschers van den staat, strekkende tot aanneming van hetzelfde ontwerp, in hetwelk, na het onderzoek in de sectien, eene gefinge woordelijke verandering is gemaakt. De betaauslagingen vervolgens over dit ontwerp geopend zijnde, hebben de heeren *Hennequin* en *Reyphens*, in tamelijk uitgebreide adviezen, het regtvaardige daarvan betoogd, hunne gevoelens herhalende, welke zij in de vorige zitting reeds hadden geopenbaard, toen de *Baron de Serret* een dergelijk voorstel heeft gedaan, welk voorstel in der tijd door de Eerste Kamer werd verworpen. De heer *Reyphens* gaf zijn leedwezen te kennen, dat genoemde Kamer tot dat besluit was gekomen, om dat, daar de zittingen ten einde liepen, er geen tijd overschoot, om het voorstel te herhalen, en er inmiddels veel tids verloop is, gedurende welken de schuldeischers aan agitatie zijn blootgesteld geweest. Hij prees 's Konings regtvaardigheid in dezen ten hoogsten, en gaf zijne hoop te kennen, dat men ook nu eene voordragte wachten zoude hebben ter gemoetkoming van het bezwaar van eenige gewesten, zich beklagende wegens het heffen van een regt op de Maas, waaromtrent een voorstel in de vorige zitting doot zijnen ambtgenoot *Hennequin* gedaan, een gelijk lot had ondervonden. De heer *d'Angelis* adviseerde mede ten voordeele van de wet. De heer *Sanaberg* wederlegde kortelijk eenige door de vorige sprekers voorgedragene gevoelens, doch sprak mede ten voordeele van de wet; waarna dezelve door de 71 aanwezige leden eenstemmig werd aangenomen.

De zitting is daarop in geheim comité geconverteerd zoo men meende, om zich bezig te houden, met het arresteer van het antwoord, op 's Konings aanspraak.

BRUSSEL den 9 November. De particuliere brieven welke uit de Noordelijke Provincie ontvangen worden, en meer bepaaldelijk uit Amsterdam, blijven steeds klagen over de weinige activiteit in den Koophandel. Men spreekt er ook in van onderscheidene ziekten, waaraan een groot getal inwoonders der hoofdstad ten prooi zijn, doch van welke geene van eenen oorspronkelijken aard is.

STRAASBURG den 8 November. Na een tijdverloop van veertig jaren, dat de voorheen zoo zeer bezochte Paarden- en Beestemarkt alhier niet meer rehouden was, waren de inwoonders niet weinig verheugd dezelve op heden en wel met het beste gevolg te zien herleven. Groot was de zamenloop der vreemdelingen, en ingezeten koopers en verkopers, ook had de nieuwsgierigheid velen herwaarts gelokt. Niet minder groot was het getal der Paarden en Runderen, welke reeds vroeg in den morgen van wijd en zijd aangevoerd werden. De markt en de voornaamste straten, die met al het mogelijk gerief voor den verkoper voorzien waren, werden geheel en al bezet; zoo dat de voetganger zich ter naauwernood eenen doorloopt baan kon. Indien de markttag ten opzichte van de talrijkeheid van vee het zeer veel aanzien baarde was derelze met betrekking tot de deugzaamheid en schoonheid der Paarden en Runderen, niet minder belangrijk; de handel onder de Runderen was bij uitstek levendig, die der Paarden, hoezeer het ongunstige van het jaargen niet veel konde beloven, overtrof bij verre, alle verwachting. Voor menig paard werd vier en vijf honderd gulden te verzeefs geboden. Menig Rund verkocht men voor f 470 tot f 190.

(Het vervolg op de kant van deze bladzijde)

en waar worden. Nog vergeten wij te melden dat alsmede kramen, opgevuld met waren van allerlei soort, onze markt versierden, en d t g en één ongeluk dezen voorspoedigen dag, welke wijders door het schoonste weder begunstigd werd, ontliesterde. Alles liep af in vreugde en tot algemeen genoegen.

IN EN UITGAANDE RECHTEN EN ACCIJNSEN.
DIRECTIE NOORD-BRABAND.
De DIRECTEUR der IN EN UITGAANDE RECHTEN EN ACCIJNSEN, in de Directie Noord-Brabant,
(Het vervolg op de tweede bladzijde.)

Heeft de najaarsmarkt zulke gunstige gevolgen gehad, zoo twijfelen wij geen zins of die van het aanstaande voorjaar, invallende op den 11 April, zal eenen nog veel gunstiger uitslag opleveren.

Lieden, die de onsmidigheden dezer gemeente niet kennen, moeten over den grooten ongemakken en zoo pas te gekde markt, voortdurend onderwinden; ingezeten zullen die genen welke niet te zeer voormaligen bloei, welke met de eyenfransje als op de Paarden en Runderen dezer omstreken, en ook met den ten aanzien van dien tak van nijverheid, zoo voordeeligen stand der plaats bekend zijn, deswegens minder of weinig bevreemding

Schoonverschijntere naar den beboden prijs voor het schoonste Paard en Rund doncen en zelfs met rest deelden, aarelden, echter naar het naauwkeurigste onderzoek, de commissie geen oogenblik, het paard, zijnde eene brand vorkleurige Merrie van vijf jaren, van den heer *Willem van der Weelen*, landeigelaar, wienende te Tholen, en het Rund van den heer *Johann Simonson*, te Brezere, landeigenaar uit de gemeente Ditteldorf, uit te kiezen. Weshalve werd aan die Heeren, onder de gebruikte plegtigheden, de zwaarte van den bleefverren markten onderling uitgereikt. Deze aanmoediging scheen hun geen gering genoegen te veroorzaken.

tafelreken een twaalfal uitmakende, naar de volgorde des tijds behandeld, van welke 12, of het betrekking heeft tot een hoofd-gebeurtenis der Romeinse Geschiedenis, in een naverstaande plaat afgebeeld, worde de jeugd, die reeds eenig geschiedkundig onderwijs genoten heeft, bij die gebeurtenissen nader bepalend, op heilzame lessen daarin voorhaat opgesloten, gegeven, en haar alzo een handheling gegeven, om zelve de geschiedenis in het algemeen met het meeste nut voor haar tegenwoordig en volgend leven te oefenen.

Pen ingede twaalfal dezer Tafelreken, is reeds ter perse, en zal spoedig uitgegave gereed zijn.

* Bij W. van BERGEN & Comp., te Breda, is van de pers gekomen en alomte verzonden: **BEREDENDE ALPHABETISCHE REGISTERS op de Wetten op den Ophef van de In- en Uitslag van het oog kan zien, wat men te verrigten hebbe, om in alles overeenkomstig die wetten te handelen; tot gebruik en gemak, zoo van de heeren kooplieden als ambtenaren, door O. van Cattenburg, opgedragen aan Z. E. den Heere Staatsraad, Directeur Generaal A. verius, (tweede gedeelte, laatste stuk), bevattende de beredeneerde registers op de wetten op de Wijn, Bieren**

en Azijnen, Koffij suiker en op het Binnenlandsch Gedistilleerd a f 2 4 0

NB. Bovenstaande Registers, zijn ook ieder afzonderlijk te bekomen, als

* W. van BERGEN & Comp. te Breda, door aankoop, eigenaars geworden van de weinige overgebleven complete exemplaren des PRACHT- WERKS van den atom beoefendend BUFFON, bevattende:

19. l'Historie Naturelle, générale et particulière avec les suppléments.

20. l'Historie Naturelle des Oiseaux. 21 vol.

Te zamen uitmakende. 35 deel.

In groot 4.º, versijkt met 1250 uitmuntend gegraveerde Platen, Kaarten en Vignetten; beste uitgave te Amsterdam bij J. H. SCHNEIDER; bieden, bezeele werk aan voor f 100 in plaats van f 280.

3.º l'Historie des Minéraux. 5

4.º l'Historie des Ovipares et Serpens par de Lapeyère. 2

5.º Le dernier Supplément publié par de Lapeyère. 1

vermeent, achtervolgens de des wegens ontvangene Aanschrijving van Zijne Excellentie den Heere Staatsraad Directeur-Generaal der In- en Uitgaande Regten en Indirecte Belastingen, bij deze de Vee-lieden onder gemelde Directie opmerkzaam te moeten maken, op derzelver verplichting, om, naar aanleiding van den duidelijken letter van Art. 27 der Wet, op het Middel van den Turf, van den 12 Mei 1819, de betalingen der verschuldigde termijnen van den Impost te bewerkstelligen, uiterlijk des 31ste voor den laatsten dag, der bij dat artikel vermelde maanden, als: zullenne dezelve bij alden zij niet voor den laatsten dag dier maanden, hun verschuldigde komen aanzuiveren, tevens de bepaalde Boete moeten opleggen en voldoen.

's Hertogenbosch den 6 November 1819.

De Directeur voornoemd,
(get.) FRANS VAN ASSCHIE.

PRIJZEN DER EFFECTEN.			
Amsterdam den 10 November.			
Werkelijke Schuld.	2½ pCt.	4 1/2	a 43 1/2
Certific. uitgestelde dito		4 1/2	a 7
Kans-Biljetten		f 24 1/2	a 25 1/2
Schuldbek. Sijndik	5 pCt.	97 1/2	a 98 1/2
Idem nieuwe Sijndik	5	93 1/2	a 94
Nederlandsche Bank.		f 116 1/2	a 116 1/2
Oblig. Rusland	5	89 1/2	a 90 1/2
„ Spanje 1805	5 1/2		a
„ „ 1807	5 1/2	18 1/2	a 19 1/2
Weener Certificaten	2 1/2	28 1/2	a 29 1/2
„ Metafiek	5	67 1/2	a 67 1/2
„ „	2 1/2	33 1/2	a 33 1/2
„ „	1	13 1/2	a 13 1/2
„ Bank	5	48 1/2	a 49 1/2
„ dito	4	38 1/2	a 39 1/2
Certific. Monte Napol.	5		a
„ Napels	5	66 1/2	a 67
Obl. Amer., Hope c. f.	5 1/2	105	a 105 1/2
„ Deensche Tollén	4		a
Spaansche Coupons		f 4 1/2	a 5 1/2

MARKT-PRIJZEN der Stad BREDA,			
van den 12 November 1819.			
Het Veertel Tarwe		f 8:—	—
De Zak Rogge	Oude	4:16	—
Het Veertel Gerst (winter)	Nieuwe.	4:19	—
Boekwijn		4:19	—
Haver		—	—
Fijn Tarwe Meel (per Amst. pond.)		2:12	—
Grof ————— idem.		1:6	—
Rogge Meel ————— idem.		—	—
Boter ————— idem.		6:8	—
Aardappelen (per Amst. ton.)		3:15	—
1 1/2 Pond Fijn Tarwe Brood		2:12	—
De 2 Pond Grof. ————— idem.		2:10	—
De 6 pond Rogge Brood		5:—	—
Het pond Rundvleesch		5:—	—
———— Kalfsvleesch		5:8	—
———— Schapenvleesch		6:—	—
———— Versch. Varkenvleesch		6:—	—
———— Gerookt ————— idem.		9:—	—
De 1000 pond Hooi		14:10	—
———— Stroo (Rogge) 1000 pond		9:—	8
Het 1000 Eiken Telhout		8:—	—
———— Doof Hout		2:3	—
De Kar Spaanders		3:10	—
———— Struiken		4:8	—
De 100 Mutsaard		2:14	—

ADVERTENTIE.

BESTUUR van de REGISTRATIE en DOMEINEN.

VERKOOPING VAN DOMEINEN.

De Directeur van de Registratie en Domeinen in de provincie Noord-Brabant, maakt bij deze bekend, dat op dingsdag den 16 November 1819, in het logement bewoond door C. DE BRUIN genaamd *de Prins van Luik*, staande in de Steenbergse Straat te Bergen op Zoom, des avonds ten vijf ure provisioneel, en veertien dagen daarna, en dus op den 30 daaraan volgende, ter zelfde plaats en ure finaal zullen worden verkocht:

Eene BOUWHOEVE genaamd *de Noord Hoeve*, met de daarbij behoorende ZAAI en WEILANDEN, MAST BOSCH, HEIDE, HEGGEN, en MOLENVEN, gelegen onder de gemeenten van Huijbergen en Ossendrecht in pacht bij Adriaan Laurijsen te Huijbergen, herkomstig van het Klooster van Huijbergen.

Een HUIS en ERF zijnde een *Timmermans Winkel*, genaamd *Adam en Eva*, staande en gelegen te Huijbergen, herkomstig als voor, in pacht bij Hendrik van Bennebroek.

Een HUIS en ERF genaamd den *Bakker*, herkomstig en gelegen als voor, in pacht bij de wed. Pieter Buurmans.

Een HUIS en ERF, staande en gelegen te Wouw, in pacht bij Jacobus Wijmans, herkomstig van de Abdis van St. Bernhard.

Een perceel ZAILAND, gelegen in den Nieuwen Polder van Hinkelenoord en Hogerwerf, onder de gemeente van Ossendrecht, herkomstig van den Keurvorst van Palz Beijeren.

Een perceel ZAILAND, gelegen en herkomstig als voor.

Een perceel ZAILAND, gelegen en herkomstig als voor, te zamen in pacht bij Jacobus Melsen.

De WIND-KOORN MOLEN, staande en gelegen onder de gemeente Halsteren, in pacht bij Franciscus Ludovicus van Dalen, herkomstig als voor, zoo en dier voege als voorschreven goederen bij de Aanplakkings-biljetten breder zijn omschreven.

's Hertogenbosch den 1 November 1819.

De Directeur voornoemd,
VAN HARENCARPEL ECKHARDT.

BESTUUR van de REGISTRATIE en DOMEINEN.

VERKOOP VAN DOMEINEN.

De Directeur van de Registratie en Domeinen, in de Provincie Noord-Brabant, maakt bij deze bekend, dat op Donderdag den 11 November 1819, ten huize van de weduwe VERMEER, Logementhoudster te Zevenbergen, provisioneel, en veertien dagen daarna, en dus op Donderdag den 25 daaraan volgende, ter zelfder plaats, zullen worden verkocht:

Twee BOUWMANS WONINGEN, herkomstig van den Keurvorst van Palz Beijeren, gelegen in de gemeente Standarbuiten, waarvan de eene in pacht is bij Laurijs van Kastel en de andere bij Cornelis Kostermans, met de daarbij behoorende TEEL en WEILANDEN en perceelen DIJKS, zoo en in dier voege als dezelve bij de Aanplakkings-biljetten breder zijn omschreven.

's Hertogenbosch den 1 November 1819.

De Directeur voornoemd,
VAN HARENCARPEL ECKHARDT.

VERKOOPING OP REGTERLIJK GEZAG.

NB.

Men zal op Vrijdag aanstaande, zijnde den negentienden dezer, 's morgens ten tien ure, ten huize van WILLEM BIEMANS, koopman, wonende alhier te Breda, in de Lange Brugstraat, in het openbaar verkoopen: een partij MOUBELLEN en ELLE GOEDEREN, en zulks voor gereed geld.

* Breda. Op verzoek van eenige voornamc Heeren en Dames dezer stad, zal de geëxamineerde en geëdmitteerde Mond Kies- en Tandmeester, A. SIMON NATHANS DENTZ, van Amsterdam, alhier te spreken of te ontbieden zijn Maandag en Dingsdag den 15 en 16 November 1819, (doch ook volstrekt niet langer) bij J. ESNAULT, in *den Gouden Leeuw*.

Die dus gemelden Dentist over gebreken in den Mond, van welken aard ook, consulceeren willen, worden verzocht zich bijtijds te melden of daags te voren de adressen te zenden aan voornoemd Logement. Is woonachtig te Amsterdam in de Hoogstraat n.º 7, alwaar ook bij zijn afwezenheid de affaires door deszelfs broeder gecontinueerd worden.

* De Boekhandelaars H. PALIER & ZOON, te 's Hertogenbosch, is van de Pers gekomen en bij alle de Boekandelaars in deze Provincie voor *Dertig stuivers* verkrijgbaar gesleld.

HANDBOEK voor AMBTENAREN in de Provincie Noord-Brabant, inhoudende: De Grondwet, Reglement omtrent de Zamenstelling der Staten, Reglementen voor de Stedelijke Regeringen, Reglement van Bestuur voor het Platte Land en Weiten op de Nationale Militie met de Modellen.

Het Reglement van Bestuur voor het Platte Land van Noord-Brabant, is apart voor vier stuivers te bekomen.

* Daar volgens Besluit van Zijne Majesteit den Koning, van 15 September 1819; alle de ingezetenen der Provinciën LIMBURG, OOST- en WEST-VLAANDEREN en ANTWERPEN bevoegd zijn zich van de LANDTAAL te bedienen en in het vervolg, alle Notarissen en andere Beambten, alsmede alle gevestigde en Administratieve, Financiële en Militaire Autoriteiten en Kollegien en eindelijk alle de Heeren Vrederegters, Regbanken en Regterlijke Officiëren in voornoemde Provinciën, voor de behandeling van openbare zaken, zich van de LANDTAAL zullen moeten bedienen; zoo meenen de Boekhandelaren W. VAN BERGEN & COMP., te BREDA, den bewoners dier Provincien geëgen ondieust te doen, met te verwijzen tot en het aanbieden van hun NIEUW HAND-WOORDENBOEK der NEDERDUITSCHEN en FRANSCHE TALEN, verrijkt met de in beide Talen aangenomene woorden, de thans gebruikelijke uitdrukkingen, de lijst der ongelijkvlojende en onregelmatige werkwoorden, de kunstwoorden der zeevaart en de nieuwe scheikundige woorden enz., door P. AGRON en G. N. LANDRÉ, en voor de *Nederduitsche Taal* laastelijk mede bearbeid door den geleerden Heer P. WEILAND; 2 deelen in gr. 12º a f 6 - 90 Gents, Nederl. Courant.

Dit uitmuntend Werk is alom te bekomen.

* DE GEBROEDERS VAN CLEEF en W. VAN BERGEN & COMP., Boekverkoopers te 's Gravenhage, Amsterdam en Breda, hebben gedrukt en alom aan hunne Correspondenten verzonden: **LESSEN DER WIJSHEID**, voorgesteld in tafereelen uit de oude Romeinse Geschiedenis, aan kinderen uit den beschaafden stand, in groot Octavo, a f 1 : 16. In deze (Het vervolg op de kant van deze bladzijde.)